

lig Udvidelse af Udenrigsministeriets Personale. Imidlertid er hele Arbejdsmassen bleven saa overordentlig stor, og der stilles saadanne Krav, at det har været ganske nødvendigt, at den Udvidelse, som her foreslaas, ogsaa finder Sted. Den egentlige Udvidelse bestaar jo i, at der kommer to Departementschefer, en Legationssekretær og en Vicekonsul, og det er efter min Overbevisning det allermindste, der trænges til, og det er meget beskedne Krav, der stilles af Udenrigsministeren ved dette Forslag. Det har jo været Genstand for Meningsforskel ogsaa i en Kommission, der var nedsat, om der skulde være to Departementschefer, eller om der skulde staa en Direktør i Spidsen for Ministeriet. Jeg hører til dem, som mene, at det er rigtigt at dele Ministeriet i to Departementer. Jeg mener ikke, at Udenrigsministeriet er saa stort, at Udenrigsministeren ikke selv kan lede det og sørge for, at der er en Enhed mellem de to Departementer, og naar Handelsinteresserne skulle spille den store Rolle, som det med Nødvendighed og Rimelighed fordres, at de skulle, finder jeg, at det er rimeligt og naturligt, at der kommer et Departement for dem, som ere ligestillede med det egentlige politiske Departement, og af den Grund ser jeg ikke rettere, end at den rette Form for Delingen af Udenrigsministeriet er, at der kommer to Departementer. Nu bliver der sagt, at man samtidig dermed i Lovforslaget om Diplomats- og Konsulatvæsenet har søgt at lægge Konsulatvæsenet ind under vedkommende Minister og derved igen blandet disse Spørgsmaal sammen. Men jeg mener ikke, at det holder Stik, at man deraf kan drage den Slutning, at der finder en saadan Kombination Sted, at Sagerne derfor ikke ere fuldstændig forskellige og kunne henføres til de forskellige Departementer. Meningen med at lægge Konsulaterne under vedkommende Minister er jo ikke, at han skal blande sig i de enkelte Sager, eller at han skal være en højere Konsul i Landet, men Meningen er, at han under visse Omstændigheder skal kunne gribe ind og lede vedkommende Konsul. Jeg finder derfor ikke, at der er noget til Hinder for, at Ministeriet bliver delt i to Departementer med hver sin Departementschef, og jeg ser ikke, at det

nødvendigvis skulde være uheldigere og daarligere at gøre det i Udenrigsministeriet end i de andre Ministerier, hvor det samme jo er Tilfældet. Jeg anbefaler altsaa begge disse Lovforslag til en snarlig Gennemførelse.

Udenrigsministeren (Raben-Løvetsau): De to Lovforslag, som i Dag forhandles her, have jo faaet en saa sympatisk Modtagelse i dette Ting, at de Bemærkninger, jeg vil føje til, hvad jeg allerede har sagt i Forvejen, kun ville blive ganske faa. Det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Matzen) omtalte hovedsagelig Ministeriets Deling i to Departementer og Bestemmelsen om, at den nuværende Post som Direktør skulde bortfalde. Jeg har jo selv tænkt meget over denne Sag og været meget tvivlraadig om, hvad der maatte anses for at være det rigtige og det gavnligste for Ministeriet. Jeg synes, at det var en Ting, der var meget vanskelig at afgøre, thi der var saa meget, der talte for, og saa meget, der talte imod den nuværende Ordning. Jeg er dog — efter baade selv at have tænkt over Sagen og efter at have raadført mig med andre, der før min Tid have gjort Erfaringer i den Sag — kommen til det Resultat, at det vilde være det gavnligste, om man delte Ministeriet i to Departementer med en Departementschef i Spidsen for hvert. Det er ganske rigtigt, at der kommer nogle Vanskeligheder ved at vedligeholde Kontinuiteten i Ministeriet. Ministrene ere jo Folk, der kunne skifte tidt; et Øjeblik er den ene Minister, et andet Øjeblik den anden. Jeg tror ikke destomindre, at det vilde være muligt at bevare Kontinuiteten og Enheden ved at have en Mand i Spidsen for Ministeriet. Det maa jo nemlig indrømmes, at naar en Minister kan og vil hellige hele sin Tid til Udførelsen af sin Gerning, saaledes som jeg har været i Stand til, da jeg ikke tillige har haft et andet Ministerium under mig eller har beklædt Værdigheden som Konseilspræsident, saaledes som det ofte har været Tilfældet med Udenrigsministeren, saa vil det være lettere for en saadan Minister at sætte sig fuldstændig ind i Sagerne, i det Øjeblik der er en bestemt Deling mellem de to forskellige Arter af Sager, der behandles i